

Drie finalisten

De jury van Topkuil 2013 selecteerde drie finalisten: Daan Langeveldt uit Groesbeek (GD), H. Romke Kinderman uit Oudkerk (FR). De jury koos op basis van verschillende grondslag en een eigen n

Daan Langeveldt, Groesbeek

- 41 hectare grasland
- 17 hectare maïs
- 115 koeien
- 8.800 kg melk/koe/jaar
- 4,4 % vet
- 3,5 % eiwit

Inkuilen sturen met harken

Daan Langeveldt (30) laat het maaien van zijn eerste snede over aan de loonwerker met een GPS-gestuurde Triple-maaier met kneuzer. Volgens hem bijna een must om geen tijd te verspillen en het opstropen van het gemaaid gras te voorkomen. Het schudden en harken doet hij zelf, en met het harken stuurt hij indirect de snelheid van het inkuilen. „Onze loonwerker harkt met een vierkops, maar dan liggen er zulke grote dijken in het land dat de shovelmachinist op de kuil te weinig tijd heeft voor het goed aanrijden. Door zelf te harken en te beginnen bij de percelen die dicht bij de kuil liggen, kan ik zelf sturen. De percelen die iets verder weg liggen, komen zo als laatste aan de beurt. Dan worden de rijafstanden groter en is er ook meer tijd om de kuil te verdichten.“ Langeveldt maakt het liefst eendagskuilen. Dat lukt hem bij de eerste snede niet omdat die te zwaar is en daardoor niet snel genoeg droogt om op de 40-45 procent droge stof uit te komen die hij nastreeft. Hij kuilt twee sneden over elkaar heen. Na de eerste snede gaat er plastic en een halve meter zand overheen, om de kuil direct goed te conserveren. Doordat hij een eigen kraan heeft, is het zand er binnen een paar uur weer af te halen wanneer de tweede snede

er bovenop komt. En iedere snede laat Langeveldt apart bemonsteren, zodat hij precies weet wat er in zit. Langeveldt bemest voor de eerste snede ruim, om zich in te dekken tegen een langere groeifase voor de eerste snede. Normaal brengt hij 35 kuub rundveedrijfmest op een hectare, maar dit voorjaar werd het 37 kuub. Voor de tweede snede blijft dan nog 10 kuub over. Dit voorjaar pakte dat goed uit doordat hij pas later kon maaien. „De eerste snee is hard bemesten, want de nawerking heb je toch. Anders loop ik het risico dat mijn ruw eiwit onderuit gaat en daar moet ik het toch van hebben.“ Op basis van een advies om vloeibare kunstmest te gaan gebruiken legde Langeveldt dit voorjaar een proef aan. Met zijn normale bemestingsplan kwam hij uit op 5.700 kilo droge stof per hectare met zijn eerste snede. Vloeibare stikstof viel juist tegen en kwam uit op 4.600 kilo, tegen spaakwielbemesting met 4.900 kilo. En met alleen drijfmest scoorde toch nog 4.400 kilo. In zijn kunstmest neemt hij selenium mee. „Ik heb het gevoel dat koeien het dan beter opnemen. Bovendien werkt het gemakkelijker om het drie tot vier keer per jaar te strooien dan iedere dag bij te moeten voeren.“

Piet Paulusma bepa

Niet vader Romke (50), maar zoon Wytze Kinderman gaf de voorjaarskuil op voor Topkuil. En de reden was dat Romke ook op aandrang van Wytze sinds lange tijd weer eens een kuilanalyse liet uitvoeren. „Op de Hogere Agrarische School gaan de gesprekken over de kuilanalyse en Wytze wilde daar over mee kunnen praten.“ Kinderman verplaatste zijn bedrijf vier jaar geleden van de Friese zandgrond naar de klei. Zijn voerstrategie is afgestemd op zo laag mogelijke kosten. Dat betekent een rantsoen van bijna 100 procent gras en alles in eigen beheer uitvoeren. Het maaien en inkuilen is een familieaangelegenheid waar ook de vader van Romke deel van uit maakt. Zijn krachtvoerkosten liggen op 3 à 4 cent per kilo melk met een melkproductie van 7.200 kilo per koe per jaar. Het tijdstip van maaien wordt bepaald door het regionale weerbericht van Piet Paulusma. Kinderman maait in drie trappen. „Ik probeer op graslengte te sturen en dat lukte dit jaar perfect.“ In zijn eerste snede draait het om eiwit, zijn tweede snede om massa en zijn derde snede om structuur.

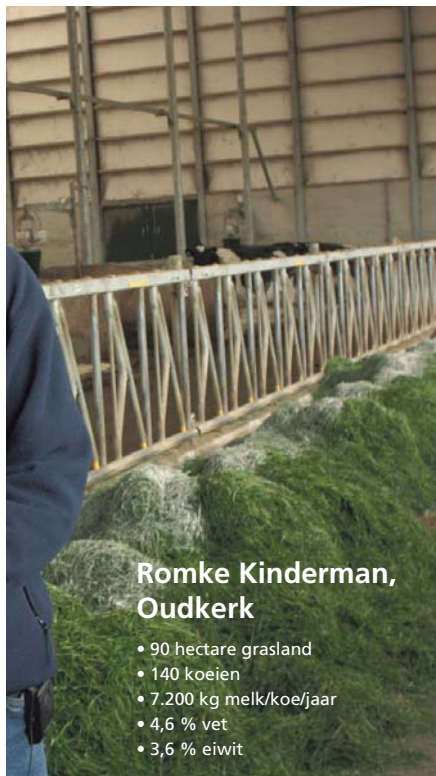
21

Jurygesprek met finalisten

De jury van Topkuil 2013 bezocht de drie finalisten, om er achter te komen hoe het management achter deze topkuilen in elkaar steekt. Dat bepaalt straks wie er gaat winnen en wie een tweede dan wel derde plaats krijgt toebedeeld. Van de gesprekken zijn video's gemaakt. Bekijk de video's op www.topkuil.nl.

Topkuil 2013

rie melkveehouders voor de finaleronde:
Hans Hissink uit Klarenbeek (GD) en
Romke Kinderman met een eerste snede van
managementstijl.

**Romke Kinderman,
Oudkerk**

- 90 hectare grasland
- 140 koeien
- 7.200 kg melk/koe/jaar
- 4,6 % vet
- 3,6 % eiwit

Maait maaimoment

Hij maait met een kneuzer en laat de schudder snel achter de maaier aankomen. „Zo houden we het gras mooi en fris. Je moet denken als een koe. Als je te lang wacht met schudden, is het net een stuk oud brood dat je eet in plaats van vers brood.“

Kinderman hanteert een veldperiode van twee dagen en stuurt op 40 procent droge stof.

„Dit jaar had ik niet gedacht dat het zo nat was. Normaal schud ik één keer, maar dit jaar deden we dat twee keer. Ik schatte het zelf op 35 procent, maar het bleek uiteindelijk 36 procent te zijn. Normaal kuil ik het droger in.“ Het aanrijden doen ze met een eigen shoveltje omdat dit meteen moet gebeuren.

Als basisbemesting legt hij 30 kuub drijfmest en 300 kilo KAS op een hectare. Voor de tweede snede is dat 23 kuub drijfmest en 150 kilo KAS en daarna nog eens 80 kilo KAS en het liefst dan ook nog wat drijfmest. Zijn drijfmest mixt hij iedere dag om een zo homogeen mogelijk product te krijgen. De Friese melkveehouder strooide altijd met een Lely, maar verving die dit voorjaar voor een Italiaanse Agriskunstmeststrooier. Deze verdeelt naar eigen zeggen zijn KAS inclusief zwavel beter.

Hans Hissink, Klarenbeek

- 26 hectare grasland
- 12 hectare maïs
- 65 koeien
- 10.300 kg melk/koe/jaar
- 4,3 % vet
- 3,57 % eiwit

Na tweede snede nieuw plastic

Hans Hissink uit Klarenbeek (GD) kwam met de maximale score van tien punten in de finale van Topkuil. Opvallend is zijn lage score van 1 op broeigevoeligheid. „Ik voeg ieder jaar een broeiremmer toe. Dit jaar was dat 11 GFT en dat pakte goed uit. Maar om broei verder tegen te gaan doen we er na de tweede snede ook nieuw plastic overheen. Wij hebben de koeien jaarrond op stal. Dan wil ik geen risico's lopen met broei.“

Door de bijzondere omstandigheden dit voorjaar lukte het niet om een eerste en tweede snede over elkaar heen te kuilen, zoals andere jaren wel gebeurde. Na de eerste snede van 20 hectare was de kuilplaat al vol. Het maaien vond bij Hissink twee tot drie weken later plaats dan andere jaren. Het maaimoment laat hij afhangen van de voorspelling voor zonneshijn. Het maaien, schudden en harken doet Hissink zelf en voor deze kuil begon hij op een maandagochtend om 11.00 uur en maaide door tot 22.00 uur. „Ik maai het liefst alles op dezelfde dag, anders zie je dat later terug in de kuil. En ik maai met een kneuzer om het sneller droog te krijgen.“ Alleen het hakselen

besteedt hij uit. Bij het inkuilen doet Hissink 'rustig aan' op het land om een zo gelijk mogelijk product in de kuil te krijgen. En deze kuil werd op woensdagnacht ingekuild.

De bemesting doet de Klarenbeker ieder jaar hetzelfde met 30 kuub drijfmest en 250 kilo KAS per hectare. Hij strooit de kunstmest altijd in april en daar is alleen zwavel aan toegevoegd. De andere sporenelementen verstrekt hij aan het voerhek, zodat hij zeker weet dat de koeien het binnen krijgen.

De kunstmest strooit Hissink met een pendelstrooier. Voor de afstellingen zoekt hij informatie via internet. Verder voert hij ieder jaar een afdraaioproef uit en strooit hij altijd twee keer in overlap om alle planten te raken.

Graslandvernieuwing is al tien jaar niet meer uitgevoerd. Door de droogtegevoeligheid van zijn zandgronden en het late voorjaar sloopt er meer kweek in zijn percelen. Hissink verwacht dat dat met alleen doorzaaien niet is te verhelpen. Ten slotte blijkt uit de eerste melkmonsters van zijn nieuwe kuil betere gehalten te komen en een hogere productie dan vorig jaar. ■

Topkuil 2013 is een initiatief van Melkvee.nl samen met BLGG AgroXpertus, OCI Agro, Plantum en Reesink. Topkuil 2013 is een wedstrijd om de beste voorjaarskuil en een platform om kennis te delen die leidt tot betere graskuilen. Kijk voor de laatste ontwikkelingen op www.topkuil.nl.

TOPKUIL
2013